

Nr 19.

Ankom till riksdagens kansli den 26 februari 1935 kl. 4 e. m.

Utlåtande i anledning av Kungl. Maj:ts proposition med förslag till lag om ändrad lydelse av lagen den 22 februari 1924 (nr 23) angående domstols behörighet i fråga om upptagande av vissa brottmål.

Genom en den 25 januari 1935 dagtecknad, till lagutskott hänvisad proposition, nr 40, vilken behandlats av första lagutskottet, har Kungl. Maj:t under åberopande av propositionen bilagda, i statsrådet och lagrådet förda protokoll föreslagit riksdagen att antaga följande vid propositionen fogade förslag till

L a g

om ändrad lydelse av lagen den 22 februari 1924 (nr 23) angående domstols behörighet i fråga om upptagande av vissa brottmål.

Härigenom förordnas, att lagen den 22 februari 1924 angående domstols behörighet i fråga om upptagande av vissa brottmål skall i nedan angivna delar erhålla följande ändrade lydelse:

Är någon vid allmän underrätt tilltalad för brott, skall vid den rätt upptagas jämväl talan, som mot den tilltalade föres på grund av brott, begånget inom annan allmän underrätts domvärjo, såvida det kan ske utan men för utredningens fullständighet och det eljest med hänsyn till kostnader och andra omständigheter finnes lämpligt; dock må ej på grund av vad nu sagts upptagas mål, för vilka i fråga om rätt domstol gälla särskilda, från stadgandena i 10 kap. 21 § rättegångsbalken avvikande föreskrifter.

Uppkommer i anledning av vad sålunda stadgats fråga om upptagande av talan vid domstol på grund av brott, begånget inom annan domstols domvärjo, ankomme på åklagare vid den förra domstolen ej mindre att, på framställning av åklagare vid den senare domstolen, vidtaga erforderliga åtgärder för åtalets anhängiggörande än även att utföra åklagartalan.

Varder i — — — är fråga.

Denna lag träder i kraft den 1 juli 1935.

Beträffande de skäl, som ligga till grund för förslaget, får utskottet, i den mån redogörelse därför icke lämnas här nedan, hänvisa till propositionen.

Huvudregeln angående laga domstol i brottmål enligt 10 kap. 21 § rättegångsbalken — vilket lagrum äger tillämpning å alla brottmål utom sådana som på grund av särskilt stadgande skola upptagas vid specialdomstol — är att dessa mål skola handläggas och avdömas av allmän underrätt i den ort där den brottsliga gärningen blivit begången. I lagrummet lämnas tillika särskilda föreskrifter för det fall att en person begått brott inom olika domstolars domvärjo. Äro brotten av samma slag, skola de olika domstolarna i tur och ordning rannsaka, envar angående det inom dess domvärjo begångna brottet, samt pröva huruvida den tilltalade är saker till detta brott eller icke. Utmätandet av straff för de brott, till vilka den tilltalade förklarats saker, tillhör emellertid den domstol vid vilken den sista rannsakingen äger rum. Äro åter de särskilda, inom olika domkretsar begångna brotten icke av ensartad beskaffenhet, gör lagen en åtskillnad mellan olika fall. Om samtliga brotten äro 'ringa' — varmed torde förstås sådana brott för vilka allenast böter kunna ifrågakomma — skola de vart för sig ej blott handläggas utan även avdömas av domstolen i gärningsorten. Därest brotten eller något av dem varit av svårare beskaffenhet än sålunda angivits, skall den tilltalade enligt ifrågavarande lagrum, jämfört med kungörelsen den 18 december 1823 sista punkten, efter rannsaking vid varje särskild domstol slutligt dömas av den domstol där han sist lagföres. Förfarandet i det senast berörda fallet kommer således att helt överensstämma med förfarandet i det fall att talan föres om ansvar för likartade brott begångna inom olika domstolsområden.

Från den angivna huvudregeln, att brottmål skola handläggas och prövas av domstolen i gärningsorten, gör lagen den 22 februari 1924 (nr 23) angående domstols behörighet i fråga om upptagande av vissa brottmål ett undantag. Enligt denna lag äger nämligen allmän underrätt, där en person står under åtal för brott begånget inom dess domvärjo, att under vissa förutsättningar rannsaka och döma angående brott som av honom föröfvats inom annan allmän underrätts domvärjo. Förutsättningarna härför äro, att den tilltalade i målet hålles häktad samt att förfarandet kan ske utan men för utredningens fullständighet och det eljest med hänsyn till kostnader och andra omständigheter finnes lämpligt. Lagen äger dock icke tillämpning då fråga är om brott som det tillkommer specialdomstol att handlägga.

Förevarande förslag innebär att 1924 års lag utsträcket att gälla även beträffande tilltalad som icke hålles häktad. Till stöd för denna utvidgning har framhållits, att häktningsinstitutet under senare tid på grund av humanitära och andra skäl erhållit minskad användning och att det i nämnda lag medgivna förfarandet icke kan tillämpas i så stor utsträckning som svarar mot det praktiska behovet.

Utskottet. Utskottet har vid sin granskning av förslaget ej funnit skäl till erinran mot detsamma och får alltså hemställa,

att förevarande proposition måtte av riksdagen bifallas.

Stockholm den 26 februari 1935.

På första lagutskottets vägnar:

A. ÅKERMAN.

Vid detta ärendes behandling ha närvarit:

från första kammaren: herrar *Åkerman, Öhman**, *Anderson* i Hägelåkra, *Klebeck*, *Svenson* i Eskhult, *Löfgren*, *Norling** och *Wijkström*;

från andra kammaren: herrar *Lindqvist*, *Ryberg**, *Wallerius**, *Olsson* i Rimforsa*, *Olsson* i Mellerud, *Hillgård*, *Johnsson* i Kalmar* och *Lindberg* i Stockholm.

* Ej närvarande vid utlåtandets justering.